

نشرکات نامہ

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

- سرشناسه : گارسیا لورکا، فدریکو، ۱۸۹۸-۱۹۳۶ م. García Lorca, Federico
- عنوان و نام پدیدآور : *خانه برناردا آلبا* / فدریکو گارسیا لورکا، ترجمه نجف دریابندری.
- مشخصات نشر : تهران: نشر کارنامه ۱۳۹۱.
- مشخصات ظاهری : ۱۷۴ ص.
- فروست : کارنامه هنرهای نمایشی؛ ۲
- شابک : ISBN 978-964-431-041-6
- وضعیت فهرست نویسی : فهرست نویسی قبلی.
- یادداشت : فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
- یادداشت : عنوان اصلی: *La Casa de Bernarda Alba: Drama de mujeres en los pueblos de España*.
- عنوان دیگر : *خانه برناردا آلبا*: نمایش نامه ای درباره زنان روستاهای اسپانیا.
- موضوع : نمایش نامه اسپانیایی — قرن ۲۰ م.
- شناسه افزوده : دریابندری، نجف. ۱۳۰۸-۱۳۹۹، مترجم.
- شناسه افزوده : یادداشت مترجم: نجف دریابندری.
- شناسه افزوده : شعر و واقعیت: گوئین ادواردز.
- شناسه افزوده : زندگی و هنر لورکا: فرانسیسکو گارسیا لورکا.
- شناسه افزوده : گاه شمار زندگی و آثار لورکا: حسن ملکی؛ ترجمه شبیری.
- شناسه افزوده : نمایش نامه شناسی و اجراشناسی لورکا: حسن ملکی.
- رده بندی کنگره : PQ
- رده بندی دیویی : خ ۱۴۱ گ ۸۶۲/۶۲
- شماره کتاب شناسی ملی : ۸۲-۱۶۲۶۵ م

کارنامه هنرهای نمایشی

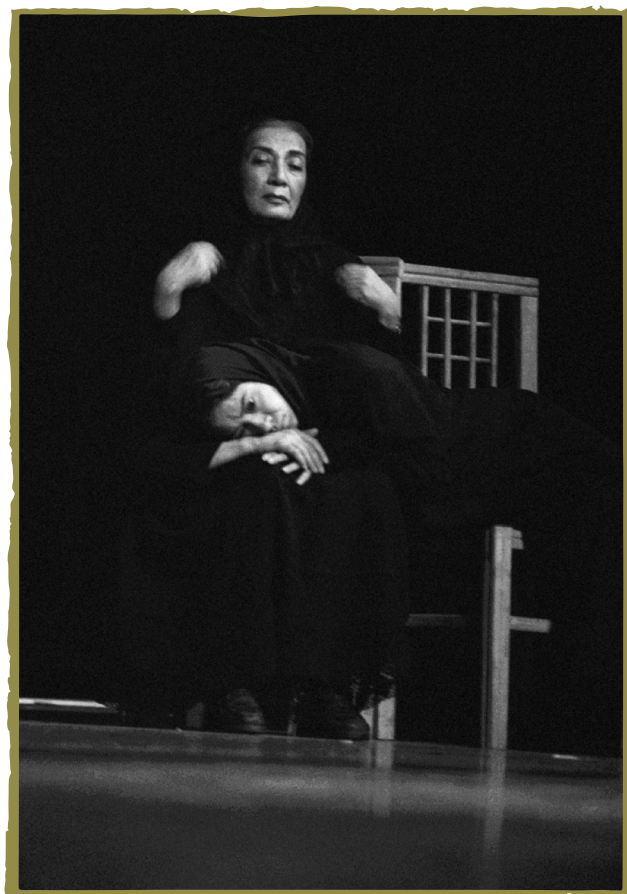
به یاد محمد زهرایی

• ۱۳۹۲-۱۳۲۸ •

بنیان‌گذار نشر کارنامه

خانهٔ برادر آقا

زنده‌یاد فهیمه راستکار و پانته‌آ پناهی‌ها
در اجرای روبرتو چولی از خانهٔ برناردو آلبا

فدریکو گارسیا لورکا

ترجمه نجف دریابندری

با گفتارهایی از
گوئین ادواردز
و
فرانسیسکو گارسیا لورکا

تهران، ۱۴۰۱

خانه برادر آب

فدریکو گارسیا لورکا ترجمه نجف دریابندری

آماده سازی کارگاه نشرکارنامه

واحد ویرایش مجید رنجبر، مونا سیف و سمیه منیر
حروف چینی و صفحه آرایی زهره جعفرپور، شهلا شمس و عادل قشقایی

طرح جلد و عناصر آرایشی 12 استودیو دوازده و دوازده

عسل کاوسی

تصویرسازی پریسا وهابی

ناظر چاپ محسن حقیقی

لینوگرافی فرایندگویا

چاپ ایبانه

صحافی علی

چاپ اول، ۱۳۹۲

چاپ پنجم، ۱۴۰۱ ۵۵۰ نسخه

همه حقوق چاپ و نشر و اجرای این اثر انحصاراً برای نشرکارنامه محفوظ است.
هرگونه استفاده از کتاب آرایشی و عناصر آرایشی این کتاب اکیداً ممنوع است. همچنین هر نوع استفاده تجاری از این اثر یا تکثیر آن به هر صورت (چاپ، فتوکپی، کتاب صوتی و الکترونیک و نشر در فضای مجازی)، کلاً و جزئاً، ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

مراکز پخش و فروش:

پخش کارنامه، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، شماره ۱۳۵، تلفن: ۲۶۱۱۷۹۸۵، ۲۶۱۱۷۹۸۶ و ۲۶۱۱۷۹۸۱ و ۹۱۲۶۴۳۹۱۵۱
فروشگاه بزرگ شهرکتاب نیاوران با همکاری نشرکارنامه، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، شماره ۱۳۷

تلفن: ۲۲۲۸۵۹۶۹ • فکس: ۲۲۸۰۸۱۹۲

نشرکارنامه: خیابان کریم خان زند، تقاطع میرزای شیرازی، شماره ۱۱۱، واحد یک، تهران: ۱۵۹۷۹۸۵۷۳۱، تلفن: ۸۸۹۰۴۰۸۳

فهرست

یادداشت مترجم
۱۳

شعر و واقعیت
۱۵

زندگی و هنر لورکا
۲۷

خانهٔ برنارد آلبا
۶۷

اشخاص بازی
۶۹

پردهٔ اول
۷۱

پردهٔ دوم
۹۹

پردهٔ سوم
۱۲۷

گاه‌شمار
زندگی و آثار فردریکو گارسیا لورکا
۱۵۱

نمایش‌نامه‌شناسی و اجراشناسی لورکا
۱۶۳

فهرست نام‌ها
۱۷۱

بہ محترم
مفتی صاحب
کریسٹ

یادداشت مترجم

فدریکو گارسیا لورکا، شاعر و نمایش‌نامه‌نویس اسپانیایی، در سال ۱۸۹۸ در یک خانوادهٔ مرفه و با فرهنگ در روستای فوئنته واکروس در گرانادا، جنوب اسپانیا، به دنیا آمد و در آغاز جنگ داخلی اسپانیا، ۱۹۳۶، در نزدیک شهر گرانادا به دست گروهی از ناسیونالیست‌ها به طرز بسیار دردناکی کشته شد.

دربارهٔ مرگ لورکا بسیار بحث شده است. برخی او را یک قهرمان سیاسی نامیده‌اند و برخی دیگر گفته‌اند که قتل او اصلاً جنبهٔ سیاسی نداشت. واقعیت این است که لورکا از فعالان سیاسی نبود، ولی این شاعر سی و هشت سالهٔ آرام و شوریده‌رنگ به هرحال در صف جمهوری‌خواهان جای داشت و حتی شعری هم دربارهٔ خون‌خواری «گارد ملی» (شبه نظامیان فاشیست) سروده بود. علت ظاهری اعدام او نیز همین شعر بود، زیرا که یک شاهد عینی این رویداد بعداً نقل کرده است که فرمانده فاشیست‌های گرانادا هنگام بازجویی متن همین شعر را جلو لورکا می‌گذارد و به او می‌گوید من یکی از فرماندهان همین گارد ملی هستم که تو در این شعر به آن‌ها اهانت کرده‌ای و تو را به دلیل همین جرم اعدام می‌کنم. بنابراین ممکن است خود شاعر چندان سیاسی نبوده باشد، ولی قتل او را مسلماً باید یک عمل سیاسی به شمار آورد.

کشته شدن لورکا یک شبه نام او را در سراسر جهان بر سر زبان‌ها انداخت. (این یکی از موارد آشکاری بود که نشان می‌داد قتل سیاسی غالباً نتیجهٔ وارونه دارد.) شهرت ناگهانی لورکا طبعاً با مقدار زیادی شور و خشم سیاسی همراه بود. از همین رو بود که نسل بعد از جنگ در ارزش واقعی آثار او دچار تردید شد و بسیاری از منتقدان شهرت او را ناشی از موجبات سیاسی و مرگ دردناک و ظالمانهٔ او می‌دانستند؛ اما پس از فرونشستن احساسات سیاسی، لورکا دوباره جای خود را در شعر و تاثیر اسپانیا به دست آورد و امروز در کنار آنتونیو ماچادو یکی از دو شاعر بزرگ اسپانیا در قرن بیستم شناخته می‌شود. همچنین مسلم است که لورکا یکی از بزرگ‌ترین نمایش‌نامه‌نویسان زبان اسپانیایی‌ست.

خانه برناردا آلبا ساده‌ترین و بی‌پیرایه‌ترین، و شاید مؤثرترین، نمایش‌نامه لورکاست، و برخی از منتقدان تئاتر آن را شاهکار او می‌دانند.

از آنجا که در زبان فارسی تا کنون درباره تئاتر لورکا بحثی نشده است، مترجم بر آن شد که خلاصه‌ای از یادداشت‌های گوئین ادواردز، یکی از مترجمان انگلیسی خانه برناردا آلبا، را به فارسی ترجمه کند که تحت عنوان «شعر و واقعیت» در پیش‌گفتار کتاب حاضر آمده است. گذشته از این، فرانسیسکو گارسیا لورکا، برادر لورکا، که منتقد ادبی سرشناسی بود، مقدمه نسبتاً مفصلي نوشته است بر مجموعه‌ای به نام سه تراژدی (عروسی خون، یرما و خانه برناردا آلبا). مترجم به درخواست ناشر این نوشته را هم تحت عنوان «زندگی و هنر لورکا» ترجمه کرده و به پیش‌گفتار کتاب حاضر اضافه کرده است. چنان‌که اهل فن می‌دانند، ترجمه این‌گونه مباحث به زبان فارسی آسان نیست، به ویژه آن‌که مقدمه فرانسیسکو گارسیا لورکا در اصل به زبان اسپانیایی نوشته شده و مآخذ ترجمه فارسی ترجمه انگلیسی آن بوده است. تنها عذر این کار آن است که دسترسی ما به مآخذ اسپانیایی بسیار اندک است.

شاید لازم باشد چند کلمه‌ای هم درباره عذر مترجم در ترجمه این نمایش‌نامه به فارسی و سابقه آن در اینجا گفته شود.

در بهار سال ۱۳۵۸ خانم نسرين حکمت، کارگردان تئاتر، در نظر داشت که این نمایش‌نامه را در تالار رودکی، تهران، روی صحنه بیاورد. نقش برناردا بر عهده فهیمه راستکار همسر نویسنده این سطور بود؛ از همین رو کارگردان و بازیگر از من خواستند که ترجمه‌ای از این نمایش‌نامه که برای اجرا روی صحنه مناسب باشد برای آن‌ها تهیه کنم. این کار انجام گرفت، ولی در اوضاع دشوار آن روزگار نمایش‌نامه بیش از چند شب روی صحنه نماند و برجیده شد.

در سال ۱۳۸۰ خانه برناردا آلبا بار دیگر به روی صحنه آمد؛ این بار کارگردانی آن بر عهده آقای روبرتو چولی، هنرمند ایتالیایی مقیم آلمان، بود. ایشان پس از بازگشت به آلمان ترجمه انگلیسی جدیدی از این نمایش‌نامه را، همراه با مقدمه و یادداشت و برخی تفصیلات دیگر، کارگوئین ادواردز، برای ما فرستادند، که با ترجمه قبلی تفاوت‌هایی داشت. ترجمه فارسی نمایش‌نامه براساس این ترجمه انگلیسی اصلاح شد. از این بابت از آقای چولی متشکرم.

ترجمه فارسی نمایش‌نامه را احمد کسایی‌پور با دو ترجمه انگلیسی مطابقت کرد؛ خانم نازنین نوذری نیز ترجمه فارسی را با متن اسپانیایی مقابله و اصلاحاتی پیش‌نهاد کرد. دوستم رضا خاکسانی بازیگری و ویرایش کار را به عهده داشت. از یاری هرسه سپاس‌گزارم.